

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 5. maj 2021

Sag 14/2021

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Bo Vestergaard, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 6. marts 2020 (SS 2-20966/2019) og af Østre Landsrets 14. afdeling den 16. oktober 2020 (S-1070-20).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jon Stokholm, Jens Peter Christensen, Michael Rekling, Lars Apostoli og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Dommen er anket af tiltalte, T, med påstand om frifindelse i forhold 2 for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, således at forholdet henføres under straffelovens § 121. Hun har endvidere påstået formildelse af den idømte straf.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse.

Anbringender

T har anført navnlig, at den lille mængde rent vand, som hun sprøjtede på kroppen af de forurettede togrevisorer, ikke kan anses for at være vold omfattet af straffelovens § 119, stk. 1. Vold efter straffelovens § 119, stk. 1, anses, trods den forskellige formulering, for at være

sammenfaldende med legemsangreb i § 244, stk. 1's forstand, jf. senest Højesterets dom af 18. februar 2021 i sag 68/2020 med henvisning til UfR 1993.753 H.

Sprøjt med en mindre mængde rent vand må, navnlig når sprøjtet sker på en vis afstand og ikke rammer forurettedes ansigt, i det omfang det kan anses for et legemsangreb, anses for at være en ubetydelig forulempelse, der kan sidestilles med små puf og skub, der ikke er omfattet af straffelovens § 244.

Forhold 2 kan ikke sammenlignes med situationen i UfR 1993.753 H og UfR 1997.10 V. I disse sager var der tale om personer, der blev ramt i ansigtet med væske, som ikke var rent vand. Mindre mængder rent vand, der alene rammer forurettede på kroppen, må anses som en ubetydelig forulempelse på samme måde som spyt på kroppen. Dette er i modsætning til spyt i ansigtet, der efter retspraksis er et legemsangreb omfattet af straffelovens § 244.

Der er ikke efter landsrettens bevisvurdering grundlag for at anse forhold 2 som trussel om vold. Forhold 2 udgør alene en overtrædelse af straffelovens § 121.

Ved strafudmålingen er der under hensyn til den ringe betydning, som det beskedne legemsangreb har haft for de forurettedes udførelse af tjeneste, ikke grundlag for strafforhøjelse eller fastsættelse af en ubetinget fængselsstraf. Henset til karakteren af de begåede forhold og hendes personlige forhold bør hun alene straffes med en betinget fællesstraf, sådan som det skete i byretten.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at det efter landsrettens bevisresultat kan lægges til grund, at T i forhold 2 kastede vand fra en vandflaske mod to togrevisorere, der blev ramt på overkroppen, men ikke i ansigtet. Der er som anført af landsretten tale om kast med en så betydelig mængde vand, at forholdet må anses for at være omfattet af straffelovens § 119, stk. 1, som vold eller alternativt som en trussel om vold mod de forurettede.

I retspraksis er angreb med væske i flere tilfælde anset for vold, jf. bl.a. UfR 2006.2687 H og UfR 1993.753 H.

Straffelovens § 119, stk. 1, har til formål at sikre et strafferetligt værn mod angreb på personer i offentlig tjeneste eller hverv, herunder ved tilstrækkeligt afskrækkende sanktioner.

Uanset om vandet rammer i hovedet eller andre steder på kroppen, er der tale om en legemlig integritetskrænkelse, som medfører enten en (om end forbigående) forringelse i den fysiologiske tilstand eller i hvert fald en sådan forulempelse af integriteten, at det må anses som vold eller anden form for legemsangreb.

Særligt for en offentlig ansat, der skal kunne bevare den autoritet, som følger med tjenesten eller hvervet, vil det at være våd i ansigtet eller på tøjet bevirke en svækkelse af den pågældendes integritet og autoritet.

Hvis Højesteret finder, at Ts handling i forhold 2 ikke kan anses for at være vold, må angrebet med vand på de forurettede karakteriseres som en trussel om vold mod de forurettede, som også er strafbart efter straffelovens § 119, stk. 1.

Beskyttelseshensynene bag straffelovens § 119, stk. 1, tilsiger, at personer, som det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, ydes en særlig beskyttelse mod fysiske, verbale eller andre angreb, der er egnet til at påvirke deres udførelse af tjenesten. Dette taler for, at pludselige kast med vand eller andre væsker mod disse personer, der er egnet til at forstyrre deres virksomhed, henføres under straffelovens § 119, stk. 1, som vold eller trussel om vold. Hermed ydes de også et bedre strafferetligt værn, end hvis forholdet henføres under straffelovens § 121, hvor udgangspunktet for straffen er en bøde.

Ts handling i forhold 2 må subsidiært anses for en ringeagtsytring omfattet af straffelovens § 121.

Straffen bør skærpes til en tillægs- og fællesstraf på fængsel i 80 dage til 3 måneder. Der bør herved lægges vægt på, at de øvrige forhold, som T er fundet skyldig i, ligeledes angår forulempelser af offentligt ansatte, at hun tidligere er straffet for vold mod offentligt ansatte eller andre personer, som er særligt udsatte for vold, og at forholdene er begået i prøvetiden for en prøveløsladelse efter afsoning af en dom for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstillinger

T er i landsretten fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, og § 121 ved den 29. juni 2019 i et S-tog at have kaldt en togrevisor for en møgso, sæk og gammel kælling eller lignende (forhold 1) og ved i forlængelse heraf på Københavns Hovedbanegård at have kastet vand på samme togrevisor og en anden togrevisor, der begge blev ramt på overkroppen (forhold 2). Hun er endvidere dømt for overtrædelse af straffelovens § 121 ved den 10. november 2019 på kundetoiletet på Københavns Hovedbanegård at være fremkommet med verbale udfald og spyttet mod en stationsbetjent i DSB-uniform, som dog ikke blev ramt (forhold 3). Landsretten fastsatte straffen, der er en tillægs- og fællesstraf, til fængsel i 60 dage.

Hovedspørgsmålet for Højesteret er, om landsretten med rette har henført forhold 2 under straffelovens § 119, stk. 1. Sagen angår derudover strafudmålingen.

Straffelovens § 119, stk. 1

Efter straffelovens § 119, stk. 1, straffes bl.a. den, som øver vold eller truer med at øve vold mod nogen, som det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv.

Bestemmelsen indebærer et særligt strafferetligt værn for de pågældende personer og omfatter ikke kun vold som nævnt i straffelovens § 244, stk. 1, 1. led, men også anden form for legemsangreb som nævnt i stk. 1, 2. led, jf. senest Højesterets dom af 18. februar 2021 i sag 68/2020. Som anført i denne dom finder § 244, stk. 1, 2. led, om den der ”på anden måde angriber en andens legeme”, efter forarbejderne bl.a. anvendelse på legemsangreb, der består i fremkaldelse af ildebefindende og lignende, og som ligger på kanten af eller uden for den sprogligt naturlige forståelse af udtrykket ”øver vold”.

Det må bero på en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder, om det at kaste, sprøjte mv. vand på en person i offentlig tjeneste eller hverv indebærer et legemsangreb, der er omfattet af straffelovens § 119, stk. 1. I vurderingen må efter Højesterets opfattelse bl.a. indgå mængden af vand, som forurettede rammes af, hvor det rammer, og om der er tale om rent vand.

Landsretten har bevismæssigt lagt til grund, at T kastede vand fra sin vandflaske mod de to togrevisorer, som blev ramt på deres DSB-uniform, men ikke i ansigtet. Efter den begrænsede mængde rent vand, der kun ramte togrevisorerne på kroppen, finder Højesteret, at forholdet ikke kan anses for et legemsangreb, der er omfattet af straffelovens § 119, stk. 1.

Højesteret finder, at der heller ikke er grundlag for at domfælde T for trussel om vold mod togrevisorerne, allerede fordi dette ikke er omfattet af landsrettens bevisvurdering. Forhold 2 henføres herefter i overensstemmelse med Ts anerkendelse under straffelovens § 121.

Strafudmåling

Straffen, der som anført af landsretten er en tillægs- og fællesstraf, jf. straffelovens § 40, stk. 1, jf. § 61, stk. 2, og § 89, og som omfatter reststraffen på 32 dage ved prøveløsladelsen den 28. marts 2018, fastsættes til fængsel i 40 dage. Der er herved lagt vægt på karakteren af de forhold, som T er dømt for, og på hendes forstraffe vedrørende ligesagt kriminalitet.

Der er af de grunde, som er anført af landsretten, ikke grundlag for at gøre straffen betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste.

Konklusion

Landsrettens dom ændres, således at T straffes med fængsel i 40 dage.

Thi kendes for ret:

T straffes med fængsel i 40 dage.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.